
Sagesman: Fröken Jenny Blom Mantorp Solvesta, född i Hannäs år 1882, har lämnat en del upplysningar angående vävskedar.

Någon tillverkning av vävskedar¹ har tydligen inte förekommit här i trakten. De som sålde skedarna kom "ner ifrån Småland" som hon uttrycker sig. I slutet av 1800-talet hade hon plats i Bjarkebo by i Hannäs. Där brukade vävskedsförsäljarna ha logi när de besökte socknen. Om priset på de äldre skedarna kan hon inte med bestämdhet uttala sig, men omkring år 1900 var priset på en 20-22 bunds stålsked kr. 1:50.

Nu vill jag anmärka att vävskedarna här i trakten räknades i bund. 1 bund var 50 tänder. Det fanns alltså 10 eller 20 eller 22 bunds skedar. Fröken Blom plockar fram skedar som är märkta VIII 1836 och initialerna C:B:S, vilket betyder 9 bund (romerska siffror) tillverkningsåret och tillverkarens initialer. En sked är märkt E.A.S. 1835 X bund, en annan S.J.L.G XX.

Materialet till skedarna tycks ha varit till stommen mestadels furu, lindad med becktråd. Tråden bildar en knut för varje varv som lindats (halvslag). Där tänder av trä förekommer tycks björk ha kommit till användning.

En sked med tänder av vassrör ansågs bättre än med tänder av trä. De benämndes "Rörtandssked", även rottingtänder förekom att de kallades.

Jenny Blom berättar vidare att hennes mormor, Anna Stina Molok född 1821, vävde det första s.k. engelska garnet då hon gjorde dagsverken för torpet Lycknäs under Kvistrum i Gärdserums socken. Där fick hon i stället för utedagsverken göra dagsverken inomhus med vävning.

Solvesta den 2 mars 1952

Gustav Carlsson

¹ Vävsked är det kamliknande redskap, som placeras i vävstolens slagbom, genom vilken varpens trådar träs med hjälp av en skedkrok, för att det ska bli rätt mellanrum mellan trådarna i väven.